

H AJ D U F Ö L D

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 50 K Félévre 220 K
 Negyedévre 110 K Egész évre 440 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
 INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

Ifjuságunkért -- jövőnkért

Az a rendkívüli figyelem és szeretet, amelyet kiváltott a fővárosi sajtó minden jóra való keresztyén elvű és nemzeti eszméktől átitatott képviselőjéből a *Megyeresy Béla* által nemrég rendezett, kitűnően sikerült nyári konferencia, egy fájdalmas és szinte cinikus kl-szólást csalsat ki belőlünk: hej, olyan kicsi már Magyarország, hogy most már ilyenekre is kerül külön tudósítója egy egy előkelő, büszke pesti lapnak! Mert eddig ugyan konferenciázhattak százszor ennyit keresztyén szellemű emberek; — a lóhátonjáró, budapesti nagy lapok ugyan a fülük botját sem mozdították meg egy alföldi poros fészekben lefolyt evangéliumi diskurzusért.

Azonban, ha forgatjuk *Megyeresy Béla* lapját, a Magyar Ifjúságot, akkor azt látjuk, hogy bizony nem is olyan nagyon régen a magyar közvélemény sem nagyon rokonszenvezett — úgy ahogy a nemes ügy megkívánná, — a keresztyén ifjúsági egyesületi munkával és céljával. De közbejött egy velőbevágó, szörnyű katasztrófa, hazánk megcsönkulása s most már mindenki belátja a helyességét a *Mr. H. Hanke* karcagi konferencián mondott frappáns tanácsának: *ha Magyarország tőkénének javát jól akarja elhelyezni úgy, hogy a kamat már ujabb tőke is legyen, akkor ifjúságának művelésére fordítsa.*

És most, mintha mindent nagy sebbel-lobbal pótolni akarnánk, mindent egyszerre. Lusta ember módjára szombaton fogunk munkához, csak már azután a vasárnapi pihenőben el ne szenvedjen munkakedvünk!

Végre nagy garral hozzáfogtunk az egész vonalon ifjúságunk ügyeinek felkarolásához: az országgyűlés szünet előtti utolsó ülésén egymás után tárgyalták a nevelésre vonatkozó törvényjavaslatokat; egyesületek, ligák adják magukat legjobb tehetségükkel e szent célra; nemes levegőjü derék folyóiratok és kiadványok teremnek egymásután és várják az olvasót; a Hajduság földjén is megindul az ifjúsági munka ép a karcagi konferencia buzdítására.

De mind e törekvések rózsás reményeit hervasztják azok a tapasztalatok, hogy az alföldi, kelletlenül szűkebb marok nehezen akarja megérteni a jövő égető nagy követelményeit, differenciák, vezető körök személyes hiúsága és megsértődött ambíciója nem teszi túl magát emberi kicsiségeken a nagy célért. A tisztán-tulí közöny mint irthatatlan őserdő néz velünk farkasszemet; az arra hivatottak mozdíthatatlan passzivitása mint merev kőtenger figyel minden mozgalmat, hisz a közeli Karcagra is Tiszántul nagy metropolisából néhány lelkes emberen és államköltségen vitt vagongyári tanulón kívül alig ment el valaki . . .

. . . Ma már a kánikula emésztő hősege és a takarás nagyfontosságú művelete után a jövőndő termésért dolgozunk. A gazda belévágja ekéjét a kemény rögökbe, s izzadságtól csapzott homlokát törölgeti, s gondterhes munkája közben bizalommal tekintget az ismeretlen jövő kétes utai felé, és szánt és vét, szórja a magot a televény földbe, és tudja, hogy minél mélyebbre hatol ekevasa, annál szebb lehet: a jövő év termése . . .

Nem vonom le belőle a következményt; az olvasóra bízom, ki úgy is tudja, hogy szántás nélkül nincs aratás; ifjúsági munka nélkül nincs mit várni a jövőndő hazától.

Nyugatmagyarország az elszakítás előtt

A kapzsi Ausztria - Sopron a soproniaké - A falusi nép csendes ellenállása - Küldöttségjárás az antantbizottsághoz A fegyveres ellenállást a magyar kormány megakadályozza

Sopron, aug. 26. „Sopron a soproniaké“ jelszó alatt az egész Nyugatmagyarország területére kiterjedő, erős polgári szervezet bontott zászlót. Célja, hogy Sopron lakosságának jogait, községekét, intézményeit megőrizze és szembeszálljon olyan törekvésekkel, amelyek a jogrend felforgatását, a közbiztonság megdöntését, a soproni társadalom széttagozását és jogainak megkisebbitését célozná.

A szövetség biztosítani akarja az u. n. „Burgenland“ megígért legszélesebb körű önrendelkezési jogát és teljes autonómiáját és tiltakozik a legközelebbi időre terjedő osztrák provizórium ellen is. Az igazgatóság hatóságait maga akarja megszervezni, tartományi gyűlést akar tartani s meg akarja szervezni a város ellátását is.

A szervezet máris 8 ezer sajátkezü aláírással rendelkezik. Mindenkit felvesznek a szövetségbe, tekintet nélkül rangjára, felekezetére, politikai pártállására. A szövetség dr. Töpler Kálmán ny. soproni polgármester és soproni volt országgyűlési képviselő elnöke alatt végrehajtó-bizottságot küldött ki, amely biztosítja a szövetség jogait és kidolgozza programját.

Sopron, aug. 26. A magyar közhivatalok elköltözése befejeződött. Sopron csendes, de tele van osztrák detektívokkal, akik éberrel figyelik az embereket. Nagy a drágaság. A falusiak, akik eddig Sopront élmeztek, nem mennek a soproni piacra.

Budapest, aug. 26. A nyugatmagyarországi keresztyének egyesülete tegnap Bécsben gyűlést tartott, amelyen Bindtner elnök megnyitó beszédében a következőket mondotta: 28-án reggel 4 órakor az osztrák csendőrk ellépik a határt és az A) szakaszig mennek előre, amely Nagyboldogasszony, Somfalva és Nagyszentmihály között húzott vonalon kezdődik. Hétfőn reggel Sopront szállják meg a csendőrök, délután 2 órakor pedig elérik az új osztrák határt.

Bindtner azzal fejezte be beszédét, hogy a magyar néppel barátságban akarnak élni (?) és meg akarják honosítani Nyugatmagyarországon a keresztyénszocialista eszmét. A gyűlés további folyamán Reiser osztrák százados a magyar pénzről beszélt. Szerinte a magyar korona Nyugatmagyarországon egyelőre érvényben marad és azok, akiknek magyar pénzüik van, a napi kurzuson osztrák koronát kaphatnak érte.

Sopron, aug. 26. A horvát lakossága, de jó magyar érzésű Pandorf lakossága népgyűlést tartott. A népgyűlés határozati javaslatot fogadott el és a horvátság nevében tiltakozott az elszakítás ellen. A népgyűlés a magyar Hymnusz elénekülésével végződött, s a határozati javaslatot táviratilag közölték az antant misszióval.

Budapest, aug. 26. Nagycenk, amely az elcsatolandó területekhez tartozik, s amelynek lakossága szintiszta magyar, küldöttségileg kérte a soproni antantmissziótól, hogy a békeszerződést kísérő levélnek megfelelően határkiigazítást eszközöljön, annál is inkább, mert e vidéknek csakis magyar impérium alatt lehet megtalálni boldogulását. A soproni antantmisszió jóindulatáról biztosította a küldöttséget. (MTL.)

Sopron, aug. 24. E hó 24-ére tüzte ki a Nyugatmagyarország jogainak megvédésére alakult, ugynevezett „Százask Bizottság“ Sopronban tartandó ülését, amely határozatilag óhajtott kimondani, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel megvédi Nyugatmagyarország integritását és ellenállás esetén fegyverhez is folyamodnak.

Amikor a kormány tudomást szerzett arról, hogy a gyűlést összehívták, s ott ily értelmű határozatra készülnek, azonnal intézkedett, hogy a gyűlés megtartása megakadályoztassék és a hatósági közegeknek szigorú utasítást adott, hogy ha kell, karhatalommal is oszlassák fel a „Százask Bizottság“ ülését. (MTL.)

Budapest, aug. 26. Ma délelben minisztertanács volt, amelyen behatóan tárgyalták a nyugatmagyarországi kérdést. Nyugatmagyarország sorsára nézve döntő jelentőségű lesz az osztrák külügyi bizottság szombati ülése. Ez a bizottság állást foglal a két kormány között folyamatban levő tárgyalásokra nézve, és ehhez fog igazodni a budapesti bizottság állásfoglalása is.

Budapest, augusztus 26. (MTL.) A Magyar Nemzeti Szövetségnek holnap, vasárnap délelőtt fél 12 órakor a Vigadóban Nyugatmagyarország elszakítása ellen tiltakozó nagygyűlésén Rákosi Jenő fog elnökölni. Beszédet Pröhle Vilmos nemzetgyűlési képviselő tart és ugyancsak ő terjeszti elő a határozati javaslatot. Utána Varga Imre a Munkások Nemzeti Szövetsége részéről szólal fel. Vasárnap több vidéki városban is tartanak tiltakozó népgyűléseket, amelyeken az Ausztria elleni bojkott azonnali megszervezését fogják követelni.

Wekerle Sándor meghalt

Budapest, aug. 26. (MTL.) Dr. Wekerle Sándor, Magyarországnak három ízben volt miniszterelnöke ma este a budai Vörös-Kereszt kórházban, ahol néhány nappal ezelőtt megoperálták, 73 éves korában meghalt.

Csehországon át jönnek a magyar foglyok

Budapest, aug. 25. (MTL.) A magyar kormány megbízottja, Jungerth Mihály e hónap 24-én a prágai kormánnyal megkötötte az egyezményt, amely a rigai szerződés értelmében Oroszországból hazatérendő hadifoglyok és az Oroszországnak kiadandó egyének Csehországon át való átengedésére vonatkozik. Még Németországgal és a tekintetbe jövő Balti államokkal kell megegyeznünk. Így remélhető, hogy az átszállítás mindkét irányban rövidesen megindul.

György trónkövetelő

Zógráb, aug. 26. György volt szerb trónörökös Pasicsal és Franchet D'Espéray-val tárgyalt. Még tegnap senkisémet tudta, hogy ezek a tárgyalások miről folynak, ma már azonban biztos forrásból szerzett információink alapján jelenthetjük, hogy György herceg, aki most a királyi családot képviseli, a Pasicsal folytatott tárgyalásokban oda nyilatkozott, hogy a szerb trónról való lemondását érvénytelennek tekinti és a szerb trónt a maga számára követeli. A kormánykörökben ez a kijelentés óriási feltűnést és izgalmat keltett.

A nemzetgyűlés és a területi integritás

A mentelmi bizottság elnökének nyilatkozata

Budapest, aug. 26. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A vármegyéi országos nagy-gyűlésének tegnapi ülésén a vármegyei reformra vonatkozó javaslatot az előadó többek közt az al is indokolta, hogy a mostani nemzetgyűlés nem hivatott és nem alkalmas ennek a reformnak megalkotására. Prónay Dezső báró az előadó javaslatát többek közt a következő indoklással támogatta:

A nemzetgyűlés tagjainak hazafiságában nem kételkedik, de még sem tartja hivatottnak arra, hogy ilyen nagy reformot vigyen keresztül az a nemzetgyűlés, amely az egyik képviselőt az ügyesség megkeresésére nem fűggesztette fel mentelmi joga alól, midőn az kortesbeszédében a területi integritást uri hóbortnak nevezte.

Erre nézve a mentelmi bizottság elnöke Kutfalvy Miklós kijelenti, hogy tudomása sze-

rint a mentelmi bizottság nem tagadta meg egyetlen olyan képviselőnek a kiadatását sem, aki a területi integritást uri hóbortnak nevezte volna. Legalább is határozottan állítja, hogy attól az időtől kezdve, amióta ő a mentelmi bizottság elnöke, ilyen megkeresés az államügyességtől valamelyik nemzetgyűlési képviselőnek mentelmi joga felfüggesztése iránt a mentelmi bizottsághoz egyáltalában nem érkezett.

Ez a beállítás alkalmas lenne arra, hogy a nemzetgyűlés tekintélyét lejárassa. Hasonló esetben a mentelmi bizottság határozottan javasolná a mentelmi jog megszüntetését és ellentétes álláspont a nemzetgyűlés részéről sem tételezhető fel, mert hiszen a nemzetgyűlés *igenis tudatában van a trianoni béke tarthatatlanságának és minden tekintetben megvan az érzéke a területi integritás iránt.*

A felszabadult Baranyából

Pécs, aug. 26. A visszakapcsolt Baranya legértékesebb részén, a pécsvidéki bányatelepen fokozott mértékben folyik a munka. A bányászok lelkesedéssel üdvözölték a magyar nemzeti hadsereget. Arra törekcszenek a munkások, hogy a termelést emeljék. Épülnek az új bányatelepek.

A külföldi lapokban olyan hírek jelentek meg, hogy a bányászok nagy része elmenekült. Ez nem igaz, az 5000 munkás közül mindössze 250 vonult el a szerbekkel és ezek közül is sokan megbánták tettüket és visszakiváncznak. Ily irányu tárgyalások már folyamatban is vannak.

Az első szénvonalat megrakodva, már meg is érkezett Budapestre.

Szabadka, aug. 26. A magyar csapatok új határfoglalása következtében, mivel sok olyan Jugoszláviában lakó gazda van, akinek a birtoka magyar fenhatóság alá került, a szerb belügyminiszter rendezte a határátlépés kérdését. Határátlépési igazolványt adnak minden olyan gazdának, akinek magyar területen van a földje. A szerb belügyminiszter kérni fogja a magyar belügyminisztert, hogy a maga részéről hasonló intézkedéseket léptessen életbe.

Román-magyar határ

Budapest, aug. 26. A román-magyar határmegállapító bizottság tegnap este Nagyváradra, a délszláv határmegállapító bizottság pedig ma reggel Varasdra utazott, hol munkáját megkezdi.

A választójog reformja

Budapest, aug. 26. A belügyminiszterium elkészítette a választójog reformtervezetét, amely hír szerint nem lesz olyan általános, mint amilyen a nemzetgyűlési választói jog volt.

Amerika az egész világ hitelezője

Bár az Egyesült-Államok lakosai a Föld népességének csak hat százalékát teszik ki és az egész föld területének 7 százaléka az Unióé: mégis bankbetéteivel és természeti kincseivel az egész többi világ összes bankbetéteit és természeti kincseit felülmulja. Nála van az összes aranynek egyharmada, ami hitelének alapja. Ezenfelül a világ összes gyapjának 24, a marhatenyésztésnek 27, a tejtermelésnek 25, az összes vas- és acélnek 40, az aranyérennek 20, az ezüstnek 40, a szénnek 52, a réznek 60, a petróleumnak 66 százalékát mondhatja magáénak. Az autómobiloknak 85 százalékát Amerika gyártja.

Vagyis a mezőgazdasági termékek egy-negyedét, a gyári termékek egyharmadát és a bányatermékeknek több mint egyharmadát Amerika állítja elő. Vagyis az az adós állam, amely a háború előtt más országoknak öt milliárd dollárt tartozott, hitelező állammá változott, melynek a többi államok több mint tizenöt milliárd dollárral tartoznak.

NAPI HIREK

Vasárnapi istentiszteletek

A ref. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál Tóth János lelkész, ágendázik Varga Ferenc s. lelkész. délután 5 órakor prédikál Gábor András s. lelkész. Kistemplomban: délelőtt 9 órakor prédikál Uray Sándor lelkész, ágendázik Szele György lelkész, délután 3 órakor prédikál Varga Ferenc s. lelkész. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Gábor András s. lelkész, ágendázik Márton Sándor segédlelkész. délután 5 órakor prédikál Uray Sándor lelkész. Árpád téri templomban: délelőtt 10 órakor prédikál Dr Révész Imre lelkész, ágendázik Kiss Andor s. lelkész. délután 3 órakor prédikál Kiss Andor segédlelkész. Ispóty-templomban délelőtt 10 órakor prédikál Könyves Tóth Kálmán lelkész. ágendázik Varga Jenő s. lelkész. délután 5 órakor prédikál Varga Jenő s. lelkész.

Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Kovács János vallásánító lelkész.

Városi szegényházban délelőtt 10 órakor prédikál Konrád Eoltán s. lelkész.

Konfirmált Leányok Szövetségének legközelebbi összejövele szeptember 4-én lesz.

A rom. kath. templomban (28.án) vasárnap 6, 7, 11 és fél 12 órakor csendes misék. — Fél 10 órakor nagy mise, utána szent beszéd — Délután 3 órakor litánia, és szt. oivasó.

Az ág. evang. templomban (Miklós-utca 3.) folyó hó 28.án, d. e. 10 órakor az istentiszteletet Dr Csinos Albin missiói lelkész végzi.

— **Névnap a városában.** Tegnap, Samu-nap alkalmából a délelőtt folyamán többen felkeresték Csóka Sámuel h. polgármestert neve napján jókívánatokkal. Tisztelgett a h. polgármesternél az előljáróság, a városi tanács és Csóka Sámuel több ismerőse is.

— **A népjóléti miniszter kiküldöttje Debrecenben.** Dr Németh Nándor népjóléti miniszteri titkár tegnap az esti gyorsvonattal Debrecenbe érkezett, hogy itt vasárnap, a rokkant gazdasági iskola vizsgáján a népjóléti minisztert képviselje. A miniszteri titkár a mai nap folyamán a rokkantügyi hivatalban tartandó értekezleten is részt vesz, ahol tudvalevően fontos rokkant ügyeket fognak megbeszélni.

— **A kislakások és Debrecen.** A városok kongresszusa átiratot intézett Debrecen városához, melyben arról értesíti a várost, hogy a miniszterközi bizottság legutóbb úgy határozott, hogy a kívánt kölcsönt csak 2 és fél százalékos kamattal hajlandó Debrecen városának utalni. Egyben elhatározták, hogy a kislakások megépítésének megtárgyalására egyes városokba kormánybiztosokat fognak kiküldeni, akik majd az építkezés részletei felől tárgyalásokat kezdenek a városok vezetőivel. Ha a kislakások ügyét ennyire odazzák, odajutunk, hogy az égetően szükséges lakások majd csak akkorára fognak elkészülni, amikor már az általános nagy építkezések rég megkezdődtek. Ugy látszik, Magyarországon semmi sem lehetséges kormánybiztos nélkül!

— **Bakoss Tibor bucsu kiállítását Thy Kálmán-u. 11. sz. Nyitva naponként d. e. 11 órától 2-ig.**

— **Ellenőrzik a mozirendeleteket.** Mint-hogy megesezt, hogy a korábban kiadott mozi-rendeleteket legutóbb sokan kijátszották, ennélfogva most a belügyminiszter újabb rendeletével szerez a mozirendeleteknek érvényt. A hivatalos lap legutóbbi száma közli a mozik ellenőrzéséről kiadott miniszteri rendeletet. A rendelet valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjét és a rendőrkerületi főkapitányokat utasítja, hogy törvényhatóságuk területén a kiadott mozirendeletek pontos betartását ellenőrizzék és ha valahol szabálytalanságok észleltenének, azokról a belügyminiszteriumnak véleményes jelentést tartoznak tenni.

— **Hajsza egy kémnő után.** Tegnap este a szolnoki államrendőrség telefonon arról értesítette a debreceni államrendőrséget, hogy az estéli gyorsvonaton utazik egy szép arcú, elegánsan öltözött fekete szoknyás nő, aki állítólag kémnő és egyik román sigurancia tagja. A telefonértesítés után a központi ügyelettről az ügyeletes rendőrtisztviselő nyomban kiment a pályaudvarra, ahol a vonat megérkeztekor megejtette a szokásos vizsgálatot. Azonban sikertelenül, mert a kémnő nem érkezett meg. A rendőrség most tovább nyomoz a kémnő után. A közönség jól teszi, ha a kémkedésben gyanus elemekről jelentést tesz a hatóságoknak.

Török győzelem

London, aug. 26. Konstantinápolyi magántávirat jelenti, hogy a törökök megállították a görögök előnyomulását és megerősítették saját hadállásaikat. A kemalisták azt állítják, hogy a Zaharia folyó mentén az 5 napon át vívott esata után a görögöket visszaverték és nekik nagy veszteséget okoztak.

Berlin, aug. 26. Az Havas-iroda megerősíti azt a hirt, hogy a görögöket a Zaharia folyónál öt napos esata után kudarc érte.

Romániából nincs gabonakivitel

Bukarest, augusztus 26. (MTI.) A kormány rendeletileg betiltotta a gabona kivitelét. A tilalom nem érinti azokat a szállítási szerződéseket, amelyek augusztus 17-ike előtt jöttek létre.

Új kormánybiztos

A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a kormány Bándóczy Béla ungvármegyei főjegyzőt, Pest-Pilis-Solt Kiskunvármegye és Kecskemét város, valamint Jász-Nagykun-Szolnok és Csongrád vármegyék Tisza jobb partján fekvő részeinek területére kiterjedő hatáskörrel a közrend és közbiztonság érdekében szükségesnek mutakozó intézkedések megtétele végett kormánybiztossá kinevezte.

Az új kormánybiztos programjáról a következőkben nyilatkozott:

— Ami a programomat illeti, az tulajdonképpen benne van a kinevezésemről szóló okiratban. A közrend és a közbiztonság helyreállítása érdekében szükséges intézkedéseket a helyszínen fogom foganatosítani, s el fogom távolítani azokat az elemeket, akik nem deférálnak a közrendnek és a közbiztonságnak. Az alkalmazandó eszközöket előre meghatározni nem lehet, az mindig az egyes esetektől függ. Sem kirelhetetlen szigorról, sem engedékenységről nem lehet előre beszélni. Hivatalomat nem tekintem sine curának, s bízom, hogy a vármegyék segítségével feladatokat végre tudom hajtani. Részletes programot egyelőre nem adhatok. Igazságosan és becsülettel kívánok dolgozni.

Erzbergert meggyilkolták

Offenburg, aug. 26. Erzberger birodalmi gyűlési képviselőt, aki családjával együtt néhány napja Griesbach fürdőben tartózkodott, a Kniebis mellett holtan találták. Holttestén 12 revolverlövés nyoma volt. Erzberger ma reggel 9 óra tájban az Alexander-sánchez vezető uton tett sétát. Erzberger kíséretében volt Dietz birodalmi gyűlési képviselő. — Két 25 év körüli legény a két képviselő közé furakodott, üldözöbe vette Erzbergert, akit fejének és mellének irányított lövéssel leterítették. — Dietz képviselő is megsebesült és az oppenau kórházban fekszik. A merénylet reggel 10 óra körül játszódott le. Teljes bizonyossággal megállapították, hogy nem rablógyilkosságról van szó.

Vádirat Nagy Györgyök ellen. Megirtuk, hogy néhány nappal ezelőtt feloszlatták az országos köztársasági pártot. Most a kir. ügyészség bünvádi eljárást indított dr. Nagy György pártelnök és Veér Imre alelnök ellen, mert ez év márc. 20-án, Kossuth halálának évfordulója alkalmából a párt élén kivonultak a temetőbe Kossuth Lajos sírjához, hol mind a ketten megengedhetetlen hangu beszédeket mondottak. A nyomozás befejezése után a királyi ügyészség úgy Nagy György, mint Veér Imre ellen vádiratot adott be és mindkettőjüket a királyság intézménye ellen irányuló bűntettel vádolja.

A Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete vasárnap d. e. 10 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében tartja tisztújító közgyűlését, melyre az egyesület tagjait s az érdeklődő főnököket meghívja az **elnökség**.

A vigyázatlanság áldozata. Tegnap délután jelentették a rendőrség központi ügyeletén, hogy Bak József 21 hónapos bellegelő fiúcska szüleinek lakásán marólugot ivott és meghalt. A csöppség a konyha padkáján egy fehér folyadékkal telt poharat talált, melyből három kortyot ivott. A pohárban marólug volt és ez a gyermek torkát összegegette úgy, hogy sérüléseibe belehalt. A rendőrség az irányban nyomoz, hogy vajjon kit terhel a fiúcska haláláért a felelősség.

Iskolakönyvek, az összes iskolák részére kaphatók Csáthy Ferencz könyvkereskedésében, Piac-u. 8.

Hűvösebb lesz az időjárás. A magas légnyomás nyugat felé feljebb nyomult s az alacsony légnyomás északon van. A magas légnyomás egész Magyarorszáig kiterjed. A vidék Európásterre tulnyomóan boros és helyenként esős van. Magyarországon az utolsó 24 órában sokfelé volt helyenként tartós eső, főleg a Dunántulon. A hőmérséklet nem változott lényegesen. A nyugati szelekkel az esők megszűnnek és átmenetileg hűvösebb idő várható.

A női felső kereskedelmi iskola második, harmadik és negyedik évfolyamába 29-31-ig, az első évfolyamba pedig 29-ig lehet beiratkozni. A felvételi vizsgálat 29-én, a javító vizsgálat pedig 30-án lesz (8 órától kezdődőleg.) Megnyitó szept. 1-én 10 órakor.

A felszabadult területek termése. A szerb megszállás alól felszabadult területeken a terméseredmények nem állapíthatók meg pontosan, mivel a szerb megszállás alatt nem volt hivatalos termésjelentés. A gazdák egyhangzó véleménye alapján megállapítható, hogy jó közepes termés volt és a termelő vidékek szükségleteit jóval felülhaladta.

Hadifoglyok hozzátartozóihoz. A m. kir. belügyminiszter ur rendelete alapján felhívom az oroszországi hadifogságból még haza nem tért egyének hozzátartozóit, hogy a még kint tartózkodó foglyaikat a legsürgősebben legkésőbb **1921 augusztus 31-ig jelentésük** be a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályánál (Városháza, földszint, 14. sz. ajtó.) Bejelentendő a hadifogoly neve, kora, legutóbbi lakhelye, csapatteste, foglyul esése napja, foglyatábori neve, az utolsó híradása ideje. A m. kir. kormány és a jelenlegi orosz kormány között létrejött megállapodás értelmében a még kint tartózkodó foglyaik hazaszállításának technikai keresztülvitele a legrövidebb időn belül megtörténik. Bár remény van arra, hogy a jelenlegi orosz kormány vállalt kötelezettségének eleget tesz, az ellenőrzés céljából szükséges, hogy a még kint tartózkodó hadifoglyainkról hiteles és pontos névjegyzékkel rendelkezünk. Saját és hozzátartozóik érdekében is kérem a város lakosságát, hogy ezen felhívásomnak a legsürgősebben tegyen eleget, hogy a hosszú éveken át rabságban szenvedő magyar testvéreinket minél előbb visszahozzuk a hazába. **Rostás István**, városi főkapitány.

Különös öngyilkosság. Tegnap délelőtt **Pákozdy Lajos** Kuruc-utca 64. szám alatti lakásán különös öngyilkosságot követett el. Nevezetesen Pákozdy nadrágszíjával magát a kanapé egyik sarkára akasztotta fel. Mire észrevették, már halott volt. Tettének oka eddig ismeretlen. A szerencsétlen életunt holttestét a mentők beszállították a közpórház hullaházába.

A drágaság ellen

Budapest, aug. 26. A mai minisztertanácsban az egyes szakminiszterek előterjesztést tettek az élelmiszer és közszükségleti cikkeknek a legutóbbi időben mindinkább fokozódó drágításának megakadályozásáról. A legközelebbi időben a kormány olyan intézkedést fog életbeléptetni, amelytől azt remélik, hogy a mostani indokolatlan és rohamos drágítást nemcsak megállítja, hanem az egyes cikkek árait a nekik megfelelő értékszínvonalra tudja leszállítani.

A tótok szabadságmozgalma

Prága aug. 26. (MTL.) A tót nemzeti kormány lapjának, a „Slovák“-nak legújabb száma a következő kormányrendeleteket közli: Egy dekrétumot, amely május 25-ét, mint a független Tótország proklamálásának évfordulóját nemzeti ünnepnek nyilvánítja; egy dekrétumot tót nemzeti bank felállításáról; egy dekrétumot, amely az ugynevezett „csehszlovák egyház“ propagálására és a cseh „Sokol“ egyesületekbe való belépést tiltja.

Unger Ferenc, a tót nemzetgyűlés külügyminisztere valamennyi állam kormányához jegyzéket intézett, amelyben közli a független Tótország proklamációját és az ideiglenes nemzetgyűlés megalapozását. A jegyzék rámutat a Tótföld politikai elnyomatására, amelyet akarata ellenére csatoltak a csehekhez és kéri, hogy a proklamációt legalább mint a tót nemzet politikai manifesztációját értékeljék. A tót szabadságmozgalom egyre nagyobb arányokat ölt.

Jugoszlávia és Bulgária közeledése

Belgrád, augusztus 26. A külügyminisztériumhoz közel álló „Tribuna“ ma feltűnést keltő cikket közöl, amely annak a szükségét fejtegeti, hogy Jugoszlávia közeledjék Bulgáriához. Diplomáciai körökben azt állítják, hogy Pasic eddigi politikájával szakítani szándékozik és kezét nyújt Sztambulinszkynek, aki őszintén akarja a közeledést.

Haszonbérlet béremelése

Budapest, aug. 26. (MTL.) A kormányrendeletet adott ki az ipari és egyéb vállalatok és általában a hasznát hajtó dolgok haszonbérének, vagy bérének hivatásos felemeléséről. A rendelet alapján előterjeszhető kérelmek és felmerülő viták elintézésére az ipari vállalat fekvése szerint illetékes törvényszéknél alakuló vegyes bíróság hivatott.

Hadiárva ipari pályán

A népjóléti és munkaügyi minisztérium száz hadiárva helyez el ipari pályán. Az egyes szakokon a következő feltételeknek kell megfelelni:

Lakatos- és rokonszakma: 14 betöltött életév, legalább 5 elemi osztály elvégzése. Tanulás ideje 3 és fél év, (2 középiskolával 3 év.)

Fűszer- és csemege-szakosztály: 14 betöltött életév, legalább 5 elemi. Tanulás ideje 3 és fél év. (2 középiskolával 3 év.) Magasabb képesítés mellett 1 év alatt segédek lehetnek.

Droguista: 14 életév, 4 középiskola. Tanulási idő 3 év.

Foto-szakosztály: 14 életév és 4 középiskola.

Első két ágban teljes ellátás, ruha, ágy- és mosás nélkül. Két utóbbi ágban csupán fizetés jár.

Megfelelő hadiárva jelentkezése esetén kérvényük mellékletekkel együtt (hadiárvaságot tanúsító, orvosi és iskolai bizonyítványok) **sürgősen a Hadigondozó irodához**, Szent Anna-utca 12. szám alatt adandók be.

A Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének közleménye: A kedvezményes talpbőr kiosztását folyó hó 29-én megkezdjük. Az általunk lebélyezett elismervények és 40 kor. lefizetése ellenében a Vár-utcai kedvezményes elosztóhelyeink fogja a talpat kiszolgáltatni. Figyelmeztetjük azon kedvezményes elátásra jogosultakat, akik augusztusi járandóságukat nem váltották ki, hogy az ellátási jegyek a rendelet értelmében az illetékes hónap végéig beváltandók.

Orvosi, jogi, gazdasági és minden más egyetemi tankönyvek Csáthy Ferenc tudományegyetemi könyvkereskedésében kaphatók. Piac-utca 8. sz.

Oláh tudatlanság. A napokban az asszonyvásári (Biharmegye) oláh községi főjegyző megkeresést intézett a debreceni állami anyakönyvvezetői hivatalhoz. A megkeresésben halotti anyakönyvi kivonatot kér az asszonyvásári főjegyzőség ujoncozási ügyben. Halotti hadsereget toboroznak, úgy látszik, odaát. Vagy az elűzött anyakönyvvezetők helyett beültetett oláh állami anyakönyvvezetőknek a halálozás és születés mindegy? Cifra állapotok lehetnek a demarkáción túl, ha már a születés és halálozás közt még a hivatalok sem tesznek különbséget!

Iskolakönyvek, az összes iskolák részére egyetemi tankönyvek, író és rajzszerkek legnagyobb választékban Antalfy József könyvkereskedésében.

Megnyílik a róm. kath. polgári iskola. Amint többször jeleztük már, a jövő 1921/22. tanévben róm. kath. polgári fiúiskola nyílik Debrecenben, egyelőre 1. és 2. osztály, jövőre 3. és 4. osztály. Az előmunkálatok anynyira haladtak, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter **Kokas Nándor** igazgatót már leküldötte az intézet átvételére s a további munkálatok végzésére. A jelentkezések is megfelelő számban történtek s a **beírások** a róm. kath. elemi iskola (Varga-utca 4. sz.) szertárában **szeptember 1-én megkezdődnek.**

Az angol léghajó katasztrófa. A Hull felett felrobbant Z. R. II. kormányozható léghajó 43 áldozata között van **Maitland** angol tábornok is. A világ legnagyobb léghajójának fedélzetén 18 amerikai tengerészeti képviselő is volt, akik az Atlanti-óceán szervezett átrepülésének egyik próbatúráján vettek részt.

Mi okozta a tüzet? Mint ismeretes, legutóbb a városi bérház teteje kigyuladt és a tetőzet, mintegy 8 négyzetméteren, elégett. A tűz keletkezésének megvizsgálására különböző bizottságok szálltak ki, de a bizottságok, ahányan, mindannyian különböző véleményen voltak. Tegnap aztán az egyik bizottság újra helyszíni szemlét tartott. Ez alkalommal megállapítást nyert az, hogy a bérház tetőtűzét kizárólagosan a nap melege okozta. Ugyanis oda, ahol a tűz keletkezett, naponként erősen süt a nap a déli órákban. A nap forrósága aztán megütöztette a tetőhajlásban levő pléhlemezt, melytől a gerenda megszenesedett s egy szép délben lángra lobbant. Minden más megállapítás eszerint megdőlt s így a tüzesetből kifolyólag senkit sem terhel felelősség. A kár egyrésze különben is értesülésünk szerint biztosítás révén megtérül.

Törvénykezés

§ Szelényi Árpád bűnügye. Annak idején általános feltűnést és élénk érdeklődést keltett az egész városban az az eljárás, amit **Szelényi Árpád** dr. gyógyszerész ellen indítottak. A pénzhamisítással és egyéb bűnökkel vádolt gyógyszerész ügyében hosszas vizsgálat után tegnap tartotta meg a főtárgyalást a kir. törvényszék **Nagy Kálmán** dr. ítélőtáblai bíró elnökelete alatt.

A bizonyítási eljárás befejezése után **Káddr István** dr. kir. ügyész azzal az indokolással, hogy a Szelényi ellen emelt vádpontokat a bizonyítási anyag szerint nem látja valószínűnek, a vádat elejtette.

A kir. törvényszék ennek alapján a Szelényi Árpád ellen indított eljárást jogerősen megszüntette.

Tisza István gyalázója. Több, mint egy esztendővel ezelőtt egy meleg nyári estén a báránfi farkasvölgyi vendéglőben hallgatták a cigányzenét **Pálffy** és **Almássy** gróf hadnagyok. Egy közeli asztalnál ült **Juhos András** gazdálkodó is, aki mindenáron azt akarta, hogy a cigány neki huzzza. Mikor ez nem sikerült, dühösen megabecugolta a tisztet, később pedig Tisza István emlékét hletette gyalázó szavakkal. A debreceni kir. törvényszék tegnap az esetből kifolyólag **Juhos Andrást** botrányos részegségért 1 napi fogházra és 60 korona pénzbüntetésre ítélte.

SPORT.

Bíró küldés. Vasárnapi mérkőzésekre a bíróküldő bizottság Bródy Barnát a DVSC—DMTK, Blattner Bélát a DVSC II—DMTK II, Vadkerty Endrét a NyTVE—KTE mérkőzések levezetésére küldte ki.

DVSC—DMTK. Vasárnap délután nyitja meg a folyó évi bajnoki mérkőzést a fenti két csapat. A mérkőzés elé nagy érdeklődéssel telint a közönség, mert épen a tavaszi szezónban aratott meglepetésszerű győzelme a DMTK nak, most is hasonló eseményekre jogosít. A mérkőzés érdekességét még fokozza azon körülmény, hogy a vasutasok csapatainak most lesz alkalmuk bemutatni az új együttes működését, amiről mondták keringenek a városban. A DMTK szintén erős tréningeket veit, úgy hogy meglepetés ellen magát biztosnak érzi. A DMTK csapat felállítására Borsi, Glatz, Ulakovits, Papp, Ádám, Kántor, Fejér, Molnár, Kerekes II. Szolymai, Rottmann.

DKASE—DMTE mérkőzése. A sportársadalom óriási meglepetése lesz a vasárnapi találkozása a két csapatnak. A kerület azon véleményben volt, hogy a DMTE nem képes bemutatni alapszabályait, azonban a derek munkás csapatot kellemes meglepetés érte. Szabó elnök telefon értesítést kapott, hogy az alapszabályai holnap belügyminiszteri jóváhagyásra kerülnek s ha feljön, átveheti. Szabó este el is utazott s így vasárnap már rendezésén átnyújthatja s játszhatik a csapata.

MLSz. kerületi közgyűlése. Ma délután 4 órakor tartja a keletmagyarországi MLSz kerület közgyűlését, hol a DVSC és DTE közös kérelme a DMTE-nek I. o.-ba sorozása ellen, valamint a BUSE kérelme az I. o.-ba sorolás iránt kerül előtérbe. A kerületnél több tisztikari állás kerül betöltésre, mely elkövetés s lemondás folytán megüresedett. A közgyűlésen az MLSz Tibor Lajos ügy. alelnök útján képviselteti magát. A közgyűlés a hivatalos helyiségben lesz, melyet előzői ülés előz meg.

Nagy ünnepélyre készül a TTE. A törökszentmiklósi torna egyesület szept. 18-án nagyszabású ünnepélyt rendez saját alapja javára. Az ünnepély atletikával kezdődik, mit futball meccs követ, majd kerékpáros virágkorzó, lovasbandérium, csőszök és csőszleányok, jelmezes felvonulásai után kabaré következik. Az ünnepély iránt való érdeklődést mutatja az, hogy Dezső Alfréd szerződésileg tekőti te magának a filmre való felvételt s a felvonulás rendezésében való intézkedési jogot.

Uszónverseny. A tiszai—északi MUSz kerület szept. 4-ére versenyt rendez. Örömmel állapítjuk meg, hogy úgy a Strand-fürdő, mint a Margit-fürdő tulajdonosai teljesen díjmentesen bocsájtják uszódáikat rendelkezésre a verseny céljaira. Mint értesülünk, a Munkás Testező Egyesület is hajlandó a versenyrendezésnek segítségére lenni. Sajnálatos, hogy ilyen későn jutott ez kivételre, de jobb későn, mint... A versenyen kívánatos volna, ha minél több s nagyobb számban vennének uszónk részt. Felvilágosítással szívesen szolgál a ker. előadó és Rabel Sándor Széchenyi-u. 10.

A versenyszámok és azok sorrendjei a következők:

1. 60 m-es gyorsuszás ifjúsági.
2. 100 m-es melluszás tiszai—északi kerület bajnokságáért.
3. 100 m-es gyorsuszás senior.
4. 60 m-es uszás gyermekeknek.
5. 100 m-es hátuszás tiszai—északi kerület bajnokságáért.
6. 60 m-es uszás hölgyeknek.
7. 100 m-es gyorsuszás tiszai—északi kerület bajnokságáért.
8. 100 m-es uszás hadseregbeli altisztek és legénységnek.
9. 100 m-es melluszás senior.
10. 60 m-es melluszás ifjúsági.
11. 4x90 m-es vegyes staféta uszás mell, hát, oldal, gyors.
12. Müugrás.
13. 400 m-es gyorsuszás senior.
14. 100 m-es hátuszás senior.
15. 100 m-es uszás hadseregbeli tiszték és tisztjelölteknek.

Nevezési határnap aug. hó 30. Nevezési díj személyenként és számonként 10 K. Nevezések és tétek Lee Tibor ker. előadó címére Debrecen, Lakáshivatal küldendő.

Felhívom a DEAC uszóniak figyelmét a MUSz tiszai—északi kerület által 1921. szeptember 4-én 3 órai kezdettel Debrecenben a Margit-fürdő uszodában rendezendő uszónversenyre. Nevezéseiket folyó hó 29-ig bezárólag lakásomra Debrecen, Domb-utca 22. juttassák el. Versenyprogram a Kollégium (rég) kapusának ajtaja előtt van kifüggesztve. Wurst László előadó.

Utazás a kiürített területekre. A hivatalos lap legutóbbi száma közli a belügyminiszternek a szerb-horvát-szlovén állam által kiürített területekre való utazásokról szóló rendeletének újabb módosítását. Az újabb rendelkezés értelmében a kereskedők és iparosok részére kiállított beutazási engedélyeknél a rendszeti szempontok szigorú szemelött tartása mindenkor figyelembe veendő.

Ügyvédi hír. Dr Körösi Kálmán ügyvéd, a debreczeni ügyvédi kamara elnöke és dr Ménes Lajos ügyvéd, dr Nagy Lajos ügyvédnek éveken át volt helyettese egymással társas viszonyba léptek s közös irodájuk Debreczenben Batthyányi-u. 5. sz. alatt van.

Beírások a debreceni Svetits intézetben. Az elemi iskolák beírása a miniszteri rendeleteknek megfelelően augusztus 29., 30. és 31. napján lesz. Szeptember 5-én a tanulók tanítóikkal a tanévet megnyitó istentiszteletre mennek s kezdetét veszi a tanítás. — A *polgári* iskolákba a beírás szeptember 5-én kezdődik, szeptember 9-én „Veni Sancte” s utána kezdődnek az előadások. Ugyanakkor kezdődik a beírás az *ipari* iskolában, de az előadás csak szeptember 15-én. *Igazgató-ág.*

SZÍNHÁZ.

Színházi hírek. *Takarítás a színháznál.* A városi tanács s az államrendőrség megengedte, hogy a Csokonai színház tisztítási és renoválási munkálatait éjszaka is folytathassák. — *Szezon nyitás.* Az idényt Kardoss Géza a jövő hó másodikán a Bánk Bannal nyitja. A próbák már ma megkezdődnek. A *szintársulat tagjai* közül Kálmán Mancsi, Zágon István, Petrik József, Rubinyi Tibor, dr Halász Sándor már megérkeztek városunkba. Járny Sándor 30 án, Halassy Mariska és Helvey Erzszi I-ére jelezték érkezésüket. — *Szeptember havában* a szintársulat reprizeket ad, míg október első napjaiban fogja az első operett bemutatót tartani, mely alkalommal az „Offenbach” kerül előadásra.

Színházak és mozgószínházak közleményei:
Asta Nielsen főszereplésével a Hamlet, Sakespeare drámája van ma műsoron a Vig-színház mozgóban. Az idei szezon egyik legkiválóbb filmszenzációja ez a hatalmas alkotás, amely az országban először itt kerül bemutatásra. Kacagató lesz a 3. felvonásos „Szerelmem sötét verem” című pompás vígjáték. Előadások 7 és 9 órakor.

Szerelmem A—B—C-je. Gyönyörű felvételek, művészi rendezés; Mae Murray a leg-

kitünőbb amerikai színésznő meglepő rutinnal játssza a főszerepet. Az Apolló nagyszámú közönsége nagy tetszéssel fogadta ezt a gyönyörű filmet.

Albert Bassermann hétfőn az Apollóban. Műsorra kerül a Két kálvária egy élet (Szűcs) a fegyházból című öt felvonásos bűnügyi dráma.

Az Uránia mai műsora. Clary Lotto és Carl de Vogt főszereplésével. A pletyka című tragikomédia 6 felvonásban, azonkívül a szép kiegészítő műsor! Előadások este 7 és 9 órakor.

Ha megfújják a trombitát, című a jelenkor legszebb és legjobb mozi-szkeccse iránt oly nagy érdeklődés van, hogy a jegyeket elővételben nap nap mellett tömegesen veszik. Ezt a műsort minden magyar embernek meg kell néznie! Jegyelvétel d. e. 10—12-ig, d. u. 5-től. Felemelt helyárak zenekar kísérettel!

A tőzsde

Zürichi zárótőzsde aug. 26. (MTL.) Berlin 695, Holland 184.00 Newyork 588, London 2168, Páris 4580, Milánó 2520, Brüsszel 4450, Koppenhága 100.50, Prága 705—, **Budapesti 155,** Zágráb 320, Bukarest 712, Varsó 24, Bécs 0.70, Osztrák lebelveg 60.

Budapesti zárlat aug. 25. (MTL.) Magyar hitel 1610 Osztrák hitel 635, Angol-Magyar bank 7.15, Leszámit bank 710, Magyar-Olasz bank 300, Jelz hitelbank 254. Keresk. bank 6575, Pesti hazai első 19600, Borsod-miskolci 32.10

Valuták. Napoleon 1220—30, Angol font 1420—1440, Dollár 380—390, Francia frank 3050—070, Márka 455—465, Lira 1620—1650, Osztrák kor. 36—37, Rubel 43.00—4400, Lei 470—480, Sokol 460—70, Svájci frank 6575—6675, Korona dinár 835—845, Frank dinár 835—845, Lengyel marka 15—16.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

Apró hirdetések.

Egy

uriféany, aki pesti szalonban tanult, varrodához társat keres. Cim a kiadóban.

Bélyeggyár és vésőintézet

P. AULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1365.

Csütörtök

estefelől elvesztett egy arany medallion fényképpel. Becsületes megtalálóját kérem, hogy Kossuth-u. 19 szám alatti sarok üzletbe beadni szíveskedjék, hol illő jutalomban részesül.

Forgács István

művészi
Bádogos-u

Nagy

üzlethelyiség átadható. — Cim a kiadóba.

Molykai ellen

szörme és tollruhák megörzését a legnagyobb biztonságban boraktároz KOVÁRY és ÁLT-MANN Piac-utca 42.

Makulatura öt kilós tételekben kapható lapunk kiadóhivatalában.

FÉMÖNTÖDE!

Bronz, réz, alumínium **Pauló** stb. öntését vállalja **Ferencz** Debrecen Zápolya-utca 13. Telef. 430.

Ócskavasat

legmagasabb árértékeségű **Steiner Eötvös-u. 110.** Kovácsmesterek észére használható ócskavasak legolcsóbban házhoz szállítatnak.

Mindennemű könyvkötői munkát, dobozokat partut, bőrtárcát és korszoruzsalag felírást készít **VARJAS PÁL** könyvkötő-bördíszműves Egyháztér 3. sz. Bank és biztosító intézetek könyveinek javítását a helyszínen is végzek. Cópia kötések a legújantósbabb árban.

Poloskairtást

vállal felelősséggel helyben és vidéken

RÁTHONYI GÁBOR hatóságilag engedélyezett főregírlő Cegléd-utca 18.

PICARD CIRCUS

Naponta nagy előadások.

♦♦♦♦ A teljes műsor után nemzetközi ♦♦♦♦

BIRKOZÁSOK

köztük mindig **Czája József.**

Telefon szám:
81. szám

Távíratí cím:
INTERCONT

„Intercontinentale“

SZÁLLITMÁNYOZÁSI ÉS KÖZLEKEDÉSI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ezelőtt HOFFMANN S. és V.

DEBRECENI IRODÁJA:

SENT ANNA-UTCA 13. A Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank helyiségében.

FOGLALKOZIK:

A nemzetközi kiviteli és behozatali forgalomban úgy vasuton, mint hajón teljesítendő áruszállítások lebonyolításával.

Az összes külföldi nagyobb géppontokon, valamint a határállomásokon fennálló telepei útján biztosítja a szállítványoknak a határállomásokon való akadálytalan és közvetlen átmenetét.

Közvetlen díjtételekről, kiviteli és behozatali engedélyekről és a legkedvezőbb szállítási módokról készséggel ad felvilágosítást és felhívásra konkrét ajánlattal szolgál.

Rendszeres gyűjtőforgalmat tart fent a jelentékenyebb külföldi viszonylatokban.

Elvállalja a külföldi rendeltetési kocsirakományu élelmiszereknek és áru-alkalmaknak kíséret mellett külön vonatokkal való gyors továbbítását.